

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1992-1993

30 OKTOBER 1992

Voorstel van wet tot invoering van een regeling voor de vergoeding van personen die met het aids-virus zijn besmet ten gevolge van de toediening van bloedprodukten

(Ingediend door de heer de Donnée)

TOELICHTING

Aids is een ziekte waarvan de ernst pas werd ingezien vanaf het midden van de jaren '80.

Vanaf 1980 zouden een aantal personen — hemofiliepatiënten en anderen — besmet zijn geraakt met het aidsvirus (H.I.V.) als gevolg van de toediening van bloedprodukten die hen waren voorgeschreven. De verhitte van de antihemofiele plasmaderivaten, een doeltreffende manier om te voorkomen dat het virus op hemofiliepatiënten wordt overgedragen, is een methode die voor het eerst in 1986 werd toegepast.

Tussen december 1985 en juni 1986 werd in België de hele voorraad antihemofiele plasmaderivaten, die was aangelegd vóór het virus stelselmatig werd opgespoord bij de donoren, vernietigd. Die voorraden werden vervangen door via verhitte behandelde produkten.

Het bloed dat nu in België wordt afgetapt, wordt nauwgezet gecontroleerd. België importeert ook geen

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1992-1993

30 OCTOBRE 1992

Proposition de loi instituant un dispositif d'indemnisation en faveur de personnes contaminées par le virus d'immuno-déficience humaine à la suite de l'administration de produits sanguins

(Déposée par M. de Donnée)

DEVELOPPEMENTS

Le Sida est une maladie dont on n'a pris conscience de la gravité qu'au milieu des années '80.

Dès 1980, un certain nombre de personnes auraient été contaminées par le virus de l'immunodéficience humaine à la suite de l'administration de produits sanguins qui leur étaient prescrits, qu'il s'agisse ou non d'hémophiles. Le chauffage des dérivés plasmatiques antihémophiliques, moyen efficace de lutter contre la transmission du virus aux hémophiles, a été introduit en 1986.

Entre décembre 1985 et juin 1986, la Belgique a détruit tous ses stocks de dérivés plasmatiques antihémophiliques prélevés avant le dépistage systématique des donneurs et les a remplacés par des produits chauffés.

Aujourd'hui, le sang prélevé en Belgique est très strictement contrôlé. Par ailleurs, la Belgique ne pro-

bloed. Toch is het toegestaan om op het Belgische grondgebied ingevoerde bloederivaten en meer bepaald antihemofiele derivaten te verkopen.

België telt tussen 600 en 700 hemofiliepatiënten. Ongeveer 7 pct. van hen zou zijn besmet bij transfusie van bloederivaten, tegen 20 tot 60 pct. in het buitenland, en zelfs 90 pct. in de Verenigde Staten. Het betreft hier ook mensen die niet aan hemofilie lijden, maar behandeld werden met besmet volledig bloed of met besmette bloederivaten.

Afgezien van eventuele gerechtelijke procedures die de slachtoffers zouden kunnen voeren om de verantwoordelijken aan te wijzen, is het, gelet op het uitzonderlijke karakter van deze situatie, wenselijk dat er een regeling komt voor een snelle en billijke vergoeding die op solidariteit stoelt.

Het onderhavige wetsvoorstel bepaalt dat de slachtoffers volledig worden vergoed. Met dit doel wordt een Vergoedingsfonds opgericht, dat wordt voorgezeten door een magistraat en beheerd door een commissie.

Als het slachtoffer het bewijs levert dat hem schade is berokkend ingevolge de toediening van bloederivaten, zal het Fonds zo spoedig mogelijk een vergoeding voorstellen.

Als het slachtoffer het voorstel niet aanvaardt, kan het tegen het Vergoedingsfonds in rechte optreden.

Wanneer het Fonds de vergoeding heeft gestort, treedt het in de rechten van het slachtoffer en kan het tegen de eventuele verantwoordelijke(n) voor het schadelijk feit een vordering instellen.

*
* *

VOORSTEL VAN WET

TITEL I

Vergoedbare schade

Artikel 1

De personen die schade hebben geleden door een besmetting met het aidsvirus (H.I.V.) ten gevolge van de toediening van bloederivaten op het Belgisch grondgebied, worden vergoed onder de hierna bepaalde voorwaarden.

cède pas à l'importation de sang. Cependant, la vente sur le territoire belge de dérivés sanguins et notamment de facteurs antihémophiliques importés est autorisée.

Il y a en Belgique entre 600 et 700 hémophiles. Environ 7 p.c. d'entre eux auraient été contaminés lors de transfusions de dérivés sanguins, contre 20 à 60 p.c. à l'étranger et même 90 p.c. aux Etats-Unis. Des personnes ne souffrant pas d'hémophilie, mais traitées avec du sang complet ou des dérivés sanguins contaminés sont également concernées.

Indépendamment d'éventuelles procédures judiciaires engagées par les victimes qui permettraient de désigner les responsables, le caractère exceptionnel de la situation rend souhaitable la mise en place d'un système d'indemnisation rapide et juste, fondé sur la solidarité.

La présente proposition de loi prévoit que les victimes seront indemnisées intégralement de l'ensemble de leur préjudice. A cette fin, il est créé un fonds d'indemnisation présidé par un magistrat et administré par une commission.

Il proposera une indemnisation dans les meilleurs délais à compter du moment où la victime aura justifié des préjudices résultant de l'administration de dérivés sanguins.

Si la proposition n'est pas acceptée par la victime, celle-ci aura la possibilité d'agir en justice contre le Fonds d'indemnisation.

Le Fonds, après versement des indemnités, disposera contre le ou les responsables éventuels du fait dommageable d'une action subrogatoire.

François-Xavier de DONNEA.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

TITRE Ier

Des dommages indemnifiables

Article premier

Les victimes de préjudices résultant de la contamination par le virus de l'immunodéficience humaine consécutive à l'administration de dérivés sanguins réalisée sur le territoire de l'Etat belge sont indemnisées dans les conditions définies ci-après.

TITEL II

Regeling van de vergoeding

HOOFDSTUK 1

Het Vergoedingsfonds

Art. 2

De schade omschreven in artikel 1 wordt volledig vergoed door een vergoedingsfonds, hierna het Fonds genoemd, dat rechtspersoonlijkheid geniet. Het Fonds wordt voorgezeten door een raadsheer in het Hof van Cassatie, die door de Senaat wordt benoemd uit een door het Hof voorgedragen dubbelal. Het wordt beheerd door een vergoedingscommissie.

Art. 3

De statuten van het Fonds, evenals de samenstelling en de werkwijze van de vergoedingscommissie worden vastgesteld bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit. De voorzitter van het Fonds zit de vergoedingscommissie voor.

Art. 4

Een verklaring van afstand van eventuele rechtsoverdrachten tegen een derde naar aanleiding van de besmetting laat de in deze wet bedoelde procedure onverlet.

Art. 5

§ 1. De voorzitter wordt bijgestaan door een raad die is samengesteld uit acht leden: drie personen aangewezen door de verenigingen van degenen die schade hebben geleden als bepaald in artikel 1 en erkend door het ministerie van Sociale Voorzorg, een vertegenwoordiger van de diensten van Sociale Voorzorg, een vertegenwoordiger van de diensten van Justitie, een vertegenwoordiger van de diensten van Financiën, een bevoegde persoon inzake gezondheid en een bevoegde persoon inzake vergoeding van lichamelijke schade.

§ 2. De leden van de raad worden bij koninklijk besluit benoemd.

§ 3. De voorzitter van het Fonds zit de raad voor en roept hem samen telkens wanneer dit vereist is.

§ 4. De raad brengt adviezen uit en formuleert nuttige suggesties in verband met de vervulling van de

TITRE II

Dispositions réglant l'indemnisation

CHAPITRE Ier

Du Fonds d'indemnisation

Art. 2

La réparation intégrale des préjudices définis à l'article 1er est assurée par un fonds d'indemnisation, ci-après dénommé le Fonds, doté de la personnalité juridique, présidé par un conseiller à la Cour de cassation désigné par le Sénat sur une liste double présentée par la Cour et administré par une commission d'indemnisation.

Art. 3

Les statuts du Fonds ainsi que la composition et le fonctionnement de la commission d'indemnisation sont fixés par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres. Le président du Fonds préside la commission d'indemnisation.

Art. 4

Tout acte de renonciation à d'éventuelles actions contre tout tiers au titre de sa contamination ne fait pas obstacle à la présente procédure.

Art. 5

§ 1er. Un conseil composé de trois personnes désignées par les associations des victimes de préjudices définis à l'article 1er et agréées par le ministère de la Prévoyance sociale, d'un représentant de l'administration de la Prévoyance sociale, d'un représentant de l'administration de la Justice, d'un représentant de l'administration des Finances, d'une personnalité qualifiée dans le domaine de la santé et d'une personnalité qualifiée dans le domaine de la réparation des dommages corporels, est placé auprès du président du Fonds.

§ 2. Les membres du conseil sont nommés par arrêté royal.

§ 3. Le président du Fonds préside ce conseil et le convoque chaque fois qu'il est nécessaire.

§ 4. Le conseil émet des avis et formule toute suggestion utile relative à l'exercice des missions du Fonds,

taken van het Fonds, inzonderheid met betrekking tot de wijze waarop de dossiers worden onderzocht en de schade wordt vergoed.

Art. 6

§ 1. De uitgaven die met de uitvoering van deze wet gepaard gaan, vallen ten laste van het Fonds.

§ 2. Het Fonds wordt gestijfd door:

— bijdragen ten laste van de begroting van het ministerie van Sociale Voorzorg, volgens de wijze die door de Koning wordt bepaald;

— giften en legaten aan het Fonds;

— de opbrengst van de belegging van zijn bezittingen;

— de sommen die het Fonds ontvangt ingevolge de indeplaatsstelling waarvan sprake is in artikel 19.

HOOFDSTUK 2

Procédure

AFDELING 1

Procédure in eerste aanleg

Art. 7

§ 1. De slachtoffers of hun rechtverkrijgenden die een aanvraag tot het verkrijgen van een vergoeding indienen, moeten het bewijs leveren van de besmetting met H.I.V. ten gevolge van de toediening van bloedderivaten.

§ 2. De aanvraag wordt gericht aan het Fonds bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs.

§ 3. De slachtoffers of hun rechtverkrijgenden verstrekken het Fonds alle inlichtingen waarover zij beschikken.

Art. 8

§ 1. Na ontvangst van de aanvraag beschikt het Fonds over een termijn van drie maanden, die op verzoek van het slachtoffer of van zijn rechtverkrijgenden kan worden verlengd, om te onderzoeken of aan de voorwaarden voor vergoeding is voldaan en om zijn beslissing bij aangetekende brief aan de aanvrager mede te delen; het onderzoekt de omstandigheden van de besmetting en kan met dit doel tot elk dienstig onderzoek of verhoor overgaan.

notamment en ce qui concerne les modalités de l'instruction des dossiers et les modes de réparation des préjudices.

Art. 6

§ 1er. Les dépenses afférentes à l'exécution de la présente loi sont prises en charge par le Fonds.

§ 2. Le Fonds est alimenté par :

— des interventions à charge du budget du ministère de la Prévoyance sociale dont les modalités sont déterminées par le Roi;

— les dons et legs faits au Fonds;

— le produit du placement de ses avoirs;

— les sommes attribuées au Fonds en suite de la subrogation prévue à l'article 19.

CHAPITRE 2

De la procédure

SECTION 1ère

Procédure en première instance

Art. 7

§ 1er. Dans leur demande d'indemnisation, les victimes ou leurs ayants droit justifient de l'atteinte par le virus de l'immunodéficience humaine résultant de l'administration de dérivés sanguins.

§ 2. La demande est adressée au Fonds par pli recommandé à la poste avec accusé de réception.

§ 3. Les victimes ou leurs ayants droit font connaître au Fonds tous les éléments d'information dont elles disposent.

Art. 8

§ 1er. Dans un délai de trois mois à compter de la réception de la demande, qui peut être prolongé à la demande de la victime ou de ses ayants droit, le Fonds examine si les conditions d'indemnisation sont réunies et notifie sa décision au demandeur par pli recommandé; il recherche les circonstances de la contamination et peut procéder à cette fin à toute recherche et audition utile.

§ 2. De vergoedingscommissie kan besluiten de aanvrager te horen. De aanvrager kan zich op elk ogenblik van de procedure laten bijstaan of vertegenwoordigen door een persoon van zijn keuze, ook bij verhoor door de commissie.

Art. 9

§ 1. Op verzoek van de vergoedingscommissie, kan een medisch onderzoek worden ingesteld. In dat geval brengt de commissie de aanvrager uiterlijk vijftien dagen voor de datum van het onderzoek op de hoogte van de identiteit en de titels van de arts die daarmee belast wordt, van het doel, de datum en de plaats van het onderzoek. De commissie draagt de kosten van het onderzoek.

§ 2. De arts wordt gekozen uit specialisten die actief zijn op de betrokken gebieden.

§ 3. De commissie brengt de aanvrager tevens ter kennis dat hij zich kan laten bijstaan door een arts van zijn keuze.

De commissie kan bij wijze van uitzondering beslissen dat de vergoeding voor die arts ten laste komt van het Fonds.

§ 4. Het verslag van de arts moet binnen twintig dagen worden toegezonden aan de vergoedingscommissie, aan de aanvrager door bemiddeling van de arts die hij aanwijst en, in voorkomend geval, aan de arts die hem heeft bijgestaan.

Art. 10

De aanvrager wordt in kennis gesteld van de datum waarop de commissie zal vergaderen om te beslissen over zijn aanvraag tot vergoeding of storting van een voorschot.

Art. 11

Tegen de beslissing van het Fonds om in principe geen vergoeding toe te kennen, kan de aanvrager beroep instellen onder de voorwaarden bepaald in artikel 16.

Art. 12

§ 1. Het Fonds is ertoe gehouden degenen die schade hebben geleden in de zin van artikel 1, een aanbod tot vergoeding te doen binnen drie maanden te rekenen van de dag waarop het Fonds het volledige bewijs van de geleden schade ontvangt.

Het aanbod tot vergoeding wordt ter kennis van de aanvrager gebracht bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs.

§ 2. La commission d'indemnisation peut décider de procéder à l'audition du demandeur. A tout moment de la procédure, le demandeur peut se faire assister ou représenter par une personne de son choix, y compris en cas d'audition par la commission.

Art. 9

§ 1er. En cas d'examen médical pratiqué à la demande de la commission d'indemnisation, celle-ci informe le demandeur, quinze jours au moins avant la date de l'examen, de l'identité et des titres du médecin chargé d'y procéder, de l'objet, de la date et du lieu de l'examen. Elle prend en charge les coûts y afférents.

§ 2. Ce médecin est choisi parmi les spécialistes en activité dans les domaines concernés.

§ 3. La commission fait également savoir au demandeur qu'il peut se faire assister d'un médecin de son choix.

La commission peut décider à titre exceptionnel que la rémunération de ce médecin sera prise en charge par le Fonds.

§ 4. Le rapport du médecin doit être adressé dans les vingt jours à la commission d'indemnisation, au demandeur par l'intermédiaire du médecin qu'il désigne et, le cas échéant, au médecin qui l'a assisté.

Art. 10

Le demandeur est avisé de la date à laquelle la commission se réunira en vue de statuer sur sa demande d'indemnisation ou de versement de provision.

Art. 11

Si le principe de l'indemnisation est rejeté dans la décision du Fonds, le demandeur peut exercer un recours contre cette décision dans les conditions prévues à l'article 16.

Art. 12

§ 1er. Le Fonds est tenu de présenter à toute victime au sens de l'article 1er une offre d'indemnisation dans un délai de trois mois à compter du jour où il reçoit la justification complète des préjudices.

L'offre d'indemnisation est notifiée au demandeur par pli recommandé à la poste avec accusé de réception.

§ 2. Het aanbod vermeldt de raming door het Fonds van elk gedeelte van de berokkende schade, hoewel er geen stabilisering is, zulks inzonderheid door de seropositiviteit, alsmede het bedrag van de vergoedingen van elke aard die door andere schuldenaars uit hoofde van dezelfde schade zijn betaald of nog moeten worden betaald.

§ 3. Deze bepaling is mede van toepassing in geval van verergering van schade die reeds is gedekt op grond van artikel 1.

§ 4. De beslissingen van het Fonds waarbij een aanvraag tot vergoeding geheel of gedeeltelijk wordt afgewezen, moeten met redenen worden omkleed.

Art. 13

Is het Fonds van oordeel dat aan de in artikel 8 bedoelde voorwaarden voor het toekennen van de vergoeding is voldaan, dan moet het binnen een maand een of meer voorschotten storten indien het daarom wordt verzocht.

Art. 14

Binnen 30 dagen na ontvangst van het aanbod tot vergoeding deelt de aanvrager bij aangetekende brief met ontvangstbewijs aan het Fonds mee of hij dat aanbod al dan niet aanvaardt.

Art. 15

Aanvaardt de aanvrager het aanbod, dan beschikt het Fonds over een maand om het overeenstemmende bedrag te storten.

AFDELING 2

Procedure in beroep

Art. 16

§ 1. Degene die schade heeft geleden, kan tegen het Fonds alleen dan een rechtsvordering instellen wanneer zijn aanvraag tot het verkrijgen van een vergoeding is afgewezen, wanneer hij binnen de termijn vermeld in artikel 12 geen aanbod heeft ontvangen, dan wel het gedane aanbod niet heeft aanvaard.

§ 2. De vordering wordt ingesteld bij de rechtbank van eerste aanleg van de woonplaats van de aanvrager.

§ 2. L'offre indique l'évaluation retenue par le Fonds pour chaque chef de préjudice, nonobstant l'absence de consolidation, et notamment du fait de la séropositivité, ainsi que le montant des indemnités de toute nature reçues ou à recevoir d'autres débiteurs du chef du même préjudice.

§ 3. Cette disposition est également applicable en cas d'aggravation d'un préjudice déjà couvert au titre de l'article 1er.

§ 4. Les décisions du Fonds rejetant partiellement ou totalement la demande d'indemnisation sont motivées.

Art. 13

Lorsque les conditions de l'indemnisation mentionnée à l'article 8 ont été considérées comme réunies par le Fonds, celui-ci est tenu de verser dans un délai d'un mois une ou plusieurs provisions si la demande lui en a été faite.

Art. 14

Dans les 30 jours de la réception de l'offre d'indemnisation, le demandeur fait connaître au Fonds par pli recommandé avec accusé de réception s'il accepte ou non l'offre qui lui est faite.

Art. 15

Lorsque le demandeur accepte l'offre, le Fonds dispose d'un délai d'un mois pour verser la somme correspondante.

SECTION 2

Procédure de recours

Art. 16

§ 1er. La victime ne dispose du droit d'action en justice contre le Fonds que si sa demande d'indemnisation a été rejetée, si aucune offre ne lui a été présentée dans le délai mentionné à l'article 12 ou si elle n'a pas accepté l'offre qui lui a été faite.

§ 2. Cette action est intentée devant le tribunal de première instance du domicile du demandeur.

TITEL III

Diverse bepalingen

Art. 17

Degene die schade heeft geleden, stelt het Fonds in kennis van eventueel aan de gang zijnde gerechtelijke procedures. Wanneer een rechtsvordering is ingesteld, brengt bij de rechter ervan op de hoogte dat een aanvraag werd ingediend bij het Fonds.

Art. 18

De personen die kennis moeten nemen van de stukken en de inlichtingen die aan het Fonds worden meegedeeld, zijn tot geheimhouding verplicht onder de voorwaarden en op de straffen bepaald in artikel 458 van het Strafwetboek.

Art. 19

§ 1. Het Fonds treedt ten belope van de gestorte bedragen in de rechten van degene die schade heeft geleden ten aanzien van degene die aansprakelijk is voor de schade, alsmede ten aanzien van de personen die, in welke hoedanigheid ook, de volledige of gedeeltelijke uitkering ervan binnen de perken van het bedrag van de uitkeringen ten laste van voornoemde personen moeten waarborgen. Het Fonds kan echter slechts een vordering bij indeplaatsstelling instellen wanneer de schade aan een fout is toe te schrijven.

§ 2. Het Fonds kan, zelfs voor het eerst in hoger beroep, tussenkomen voor de gewone strafgerichten, wanneer degene die schade heeft geleden of zijn rechtverkrijgenden zich burgerlijke partij stelt of stellen tegen de aansprakelijke of de aansprakelijken voor de schade bepaald in artikel 1. Het Fonds stelt dan een hoofdvordering in en kan gebruik maken van alle rechtsmiddelen waarin de wet voorziet.

§ 3. Indien de feiten waardoor de schade is berokkend aanleiding hebben gegeven tot strafvervolging, is de burgerlijke rechter bij wie het Fonds de vordering met indeplaatsstelling aanhangig heeft gemaakt, niet verplicht zijn uitspraak op te schorten totdat de strafrechter een definitieve beslissing heeft gewezen.

Art. 20

De regering dient elk jaar bij het bureau van de Kamer en de Senaat een verslag in over de omstandigheden waarin deze wet is toegepast.

TITRE III

Dispositions diverses

Art. 17

La victime informe le Fonds des procédures judiciaires éventuellement en cours. Si une action en justice est intentée, la victime informe le juge de la saisine du Fonds.

Art. 18

Les personnes qui ont à connaître des documents et informations fournis au Fonds sont tenues au secret professionnel dans les conditions et sous les peines prévues à l'article 458 du Code pénal.

Art. 19

§ 1er. Le Fonds est subrogé, à concurrence des sommes versées, dans les droits que possède la victime contre la personne responsable du dommage, ainsi que contre les personnes tenues à un titre quelconque d'en assurer la réparation totale ou partielle dans la limite du montant des prestations à la charge desdites personnes. Toutefois, le Fonds ne peut engager d'action au titre de cette subrogation que lorsque le dommage est imputable à une faute.

§ 2. Le Fonds peut intervenir devant les juridictions de droit commun en matière répressive même pour la première fois en degré d'appel en cas de constitution de partie civile de la victime ou des ayants droit contre le ou les responsables des préjudices définis à l'article 1er. Il intervient alors à titre principal et peut user de toutes les voies de recours ouvertes par la loi.

§ 3. Si les faits générateurs du dommage ont donné lieu à des poursuites pénales, le juge civil saisi de l'action subrogatoire du Fonds, n'est pas tenu de surseoir à statuer jusqu'à décision définitive de la juridiction répressive.

Art. 20

Le gouvernement dépose chaque année sur le bureau de la Chambre et du Sénat un rapport sur les conditions d'application de la présente loi.

Art. 21

De Minister tot wiens bevoegdheid de Sociale Voorzorg behoort, wordt belast met de uitvoering van deze wet.

Art. 22

Deze wet treedt in werking de dag waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Art. 21

Le ministre qui a la Prévoyance sociale dans ses attributions est chargé de l'application de la présente loi.

Art. 22

Cette loi entre en vigueur le jour de sa parution au *Moniteur belge*.

François-Xavier de DONNEA.